

طریق

روزنامه

تاریخ
۱۷
آذر
۱۴۰۰
چهارشنبه

ضرب‌المثل‌های جهان

مشو با ناکسان همدم که صحبت را اثر باشد

فارسی

صفحه
۶
شماره
۳۲۴۱
سال
بیست و هفتم

گوناگون

گل در فرهنگ عامه شیرازی‌ها

پژوهش گر میدانی:
هدایت باقری

.....
به میوه‌ای که لکه دار و یا چارچی شده، می‌گویند:
ای میوو گل انداخته

.....
به کسی که از شدت تب و یا نور آفتاب، صورتش برافروخته شده، می‌گویند:
فلانی صورتش گل انداخته

.....
حتی وقتی می‌خواهند، بگویند: فلانی آدم خیلی خوبی است؛ می‌گویند:
خسبیلی گله

.....
به روایت است که اصطلاح «عروس رفته گل بچینه» از بر ساخته‌های ذهن شاعرانه شیرازی‌هاست!!
.....

.....
وقتی که می‌خواستند پسری را ختنه کنند، به سلمانی می‌گفتند:
بیا گل بسرم را ببر

.....
به جای استفاده از ترکیب گروه به گروه، می‌گویند:
گله به گله

.....
مثال:
مردم گله به گله اومدن

.....
وقتی زغال سرخ و آماده کباب کردن گوشت می‌شود، می‌گویند:
زغالو گل انداخته

.....
اگر کسی از سر تفریح و نزهت خاطر، به گشت و گذار برود، می‌گویند:
فلانی رفته گلگشت

.....
همین که یک جای مناسبی برای نشستن پیدا کردند، می‌گویند:
همی گلو سی نشسن خوبه

.....
گاهی هم می‌گویند:
گل فلانی رو زدن که قلم من از ذکر مثال و شرح آن شرم دارد.

.....
شیرازی‌ها به میخ کوچک هم، می‌گویند:
گل میخ

.....
به ماهی رنگی که هنگام نوروز در تُنگ شیشه‌ای نگهداری می‌کنند، می‌گویند: *ماهی گلی*

.....
شیرازی‌ها به گوشواره ریز هم؛ *گلگوش* می‌گویند.

.....
وقتی که خواهر و برادر خانواده‌ای؛ یا خواهر و برادر خانواده دیگری ازدواج می‌کنند؛ می‌گویند:
این دو خانواده، *گل به گل کرده‌اند*

.....
شیرازی‌ها وقتی می‌خواهند بر روی نان تیری که معمولاً خشک است، آب بپاشند تا نرم و قابل خوردن شود؛ می‌گویند:
گل نمی آب بر نان بزَن.

.....
شیرازی‌ها به گوشت کمی که در دیزی و دیگر خوراکی‌هاست؛ می‌گویند:
گل گوشت.

.....
مانند: *همی گل گوشتو خسیبیلی خوشمزه ش کرده*.

.....
شیرازی‌ها برای واحد شمارش بعضی از اشیا هم از واژه *گل* استفاده می‌کنند.
مثلا *گل* بومد و هر چه از عمرم می‌گذشت،

.....
بیشتر بی می‌بردم که مردم شیراز، بسیارتر از مردم دیگر شهرهای ایران، به *گل* تعلق خاطر دارند. حتی این واژه خجسته، بر زبان شاعران شیرازی نیز خوش‌تر نشسته و با بسامدهای بیشتری *گل* را سوزه سازش و پردازش درون‌مایه‌های نازک‌تر سروده‌های خود قرار داده‌اند.

.....
به تازگی در فضای مجازی از قول استاد مسلمم دکتر نیری، در این باره مطالبی خواندم. این مطالب را در سال‌های گذشته نیز؛ جسته و گریخته از زبان ایشان و دیگر پژوهش‌گران در نشست و خاست های گونه‌گون؛ شنیده بودم.

.....
به همین سبب برانگیخته و بر آن شدم که در این زمینه پوشی داشته باشم.
فرآورده این پوشش را به شما خوانندگان گرامی پیشکش می‌کنم و چشم می‌دارم تا دیگران، این نوشتار ناپخته و سطحی را دیباچه‌ای برای پویه ژرف و گسترده خود قرار دهند.

.....
کسی که مدعی است، کمترین بی‌احترامی لفظی در حق دیگری روا نداشته، به او می‌گویند:
من یک حرف از گل نازک‌تر هم به شما نزدم.

.....
وقتی می‌خواهند لفظ زشت و سخیفی را بر زبان بیاورند، می‌گویند:
گل به جملات.

.....
وقتی سود کاری صرفاً متوجه کننده کار می‌شود و نباید منت سر دیگری بگذارد؛ به او می‌گویند:
هر گلی زدی به سر خودت زدی

.....
وقتی کسی استفراغ می‌کند، می‌گویند:
فلانی گل بالا آورد.

.....
وقتی کسی کار مهمی انجام داده باشد؛ می‌گویند:
گل کاشته

.....
وقتی کسی حرف زیبا و به جا و شایسته‌ای بزند؛ می‌گویند:
گل گفته

.....
به زمان چرخاندن سبد در میان خیرین برای جمع‌آوری اعانه و کمک به نیازمندان، می‌گویند:
مراسم گل‌ریزان

.....
حتی وقتی از دست کسی عصبانی و دلخور می‌شوند، می‌گویند: *گل به گوشه جملات*

.....
اگر عروس، دختر، پسر، آقا و..... را دوست داشته باشند، به او می‌گویند:
گل گل آقا

.....
و.....
به انتخاب برتر از هر نوعی اعم از انسان و غیر انسان، می‌گویند: *گلچین*

.....
شیرازی‌ها به گوشواره ریز هم؛ *گلگوش* می‌گویند.

.....
وقتی که خواهر و برادر خانواده‌ای؛ یا خواهر و برادر خانواده دیگری ازدواج می‌کنند؛ می‌گویند:
این دو خانواده، *گل به گل کرده‌اند*

.....
واژه زیبایی گل در کلام شیرازی‌ها، بسیار بسامد دارد. شاید به همین سبب مردم دیگر شهرهای ایران، *شیراز را شهر شعر و گل و بلبل* می‌نامند.

.....
بی‌گمان بخشی از کاربرد گونه‌گون گل که در این نوشتار آمده، در میان دیگر فارسی‌زبانان ایران و جهان نیز کم و بیش رایج است اما؛ به نظر می‌رسد که نخستین خاستگاه و زادگاه این کاربردها، شیراز جنت طراز باشد.

.....
زمانه از ورق *گل* مثال روی تو بست ولی ز شرم تو در *عجنجه* کرد پنهانش (رند عالم سوز شیراز)

.....
از دیرباز، متوجه علاقه فراوان *شیرازی‌ها* به واژه *گل* بومد و هر چه از عمرم می‌گذشت،

.....
بیشتر بی می‌بردم که مردم شیراز، بسیارتر از مردم دیگر شهرهای ایران، به *گل* تعلق خاطر دارند. حتی این واژه خجسته، بر زبان شاعران شیرازی نیز خوش‌تر نشسته و با بسامدهای بیشتری *گل* را سوزه سازش و پردازش درون‌مایه‌های نازک‌تر سروده‌های خود قرار داده‌اند.

.....
به تازگی در فضای مجازی از قول استاد مسلمم دکتر نیری، در این باره مطالبی خواندم. این مطالب را در سال‌های گذشته نیز؛ جسته و گریخته از زبان ایشان و دیگر پژوهش‌گران در نشست و خاست های گونه‌گون؛ شنیده بودم.

.....
به همین سبب برانگیخته و بر آن شدم که در این زمینه پوشی داشته باشم.
فرآورده این پوشش را به شما خوانندگان گرامی پیشکش می‌کنم و چشم می‌دارم تا دیگران، این نوشتار ناپخته و سطحی را دیباچه‌ای برای پویه ژرف و گسترده خود قرار دهند.

.....
کسی که مدعی است، کمترین بی‌احترامی لفظی در حق دیگری روا نداشته، به او می‌گویند:
من یک حرف از گل نازک‌تر هم به شما نزدم.

.....
وقتی می‌خواهند لفظ زشت و سخیفی را بر زبان بیاورند، می‌گویند:
گل به جملات.

.....
وقتی سود کاری صرفاً متوجه کننده کار می‌شود و نباید منت سر دیگری بگذارد؛ به او می‌گویند:
هر گلی زدی به سر خودت زدی

.....
وقتی کسی استفراغ می‌کند، می‌گویند:
فلانی گل بالا آورد.

.....
وقتی کسی کار مهمی انجام داده باشد؛ می‌گویند:
گل کاشته

.....
وقتی کسی حرف زیبا و به جا و شایسته‌ای بزند؛ می‌گویند:
گل گفته

.....
به زمان چرخاندن سبد در میان خیرین برای جمع‌آوری اعانه و کمک به نیازمندان، می‌گویند:
مراسم گل‌ریزان

.....
حتی وقتی از دست کسی عصبانی و دلخور می‌شوند، می‌گویند: *گل به گوشه جملات*

.....
اگر عروس، دختر، پسر، آقا و..... را دوست داشته باشند، به او می‌گویند:
گل گل آقا

.....
و.....
به انتخاب برتر از هر نوعی اعم از انسان و غیر انسان، می‌گویند: *گلچین*

.....
شیرازی‌ها به گوشواره ریز هم؛ *گلگوش* می‌گویند.

.....
وقتی که خواهر و برادر خانواده‌ای؛ یا خواهر و برادر خانواده دیگری ازدواج می‌کنند؛ می‌گویند:
این دو خانواده، *گل به گل کرده‌اند*

فرهنگ بومی شیراز؛ شهر بهار نارنج

.....
آن برای تزئین شلوار، روسری، پیراهن و جلیقه زنان و دختران استفاده می‌شود. اگر به شیراز سفر کردید پیشنهاد میکنم حتما لباس محلی شیراز را از نزدیک ببینید چرا که حتما شما هم از رنگ و طرح‌های زیبا و تماشایی این لباس‌ها ذوق زده خواهید شد. اگر علاقه‌مند سفر به شیراز و آشنایی با فرهنگ بومی شیراز نیز هستید میتوانید در سایت لیدوما تریپ به اجاره ویلا و سوئیت در شیراز بپردازید.

.....
شیراز پایتخت فرهنگی ایران و دومین شهر ادبی جهان است. مردم شیراز مردمانی بسیار خونگرم، خوش مشرب و مهمان نواز هستند. از دیگر ویژگی‌های مردم شیراز شاد بودن و خوشگذرانی آنهاست که فارع از دغدغه‌های زندگی بسیار شاد زندگی می‌کنند و بسیار با نشاط هستند.

.....
زبان مردم شیراز، لهجه‌ای جذاب و دوست‌داشتنی

.....
زبان مردم شیراز فارسی است، آن‌ها زبان فارسی را با لهجه دلنشین شیرازی صحبت می‌کنند. جالب است بدانید لهجه شیرازی ۲۳ همخوان دارد و طبق تحقیقات میزان آشنایی شیرازیان با سین باالا از این لهجه بیشتر است. البته ظهور حافظ و سعدی و تاثیر آن‌ها در افول گویش پیشین مردم و پیدایش فارسی نو در زبان مردم شیراز را نیز نمی‌توان نادیده گرفت.

.....
لباس محلی شیراز اگرچه امروزه با صنعتی شدن زندگی، امروزه

.....
شیراز پایتخت فرهنگی ایران و دومین شهر ادبی جهان است. مردم شیراز مردمانی بسیار خونگرم، خوش مشرب و مهمان نواز هستند. از دیگر ویژگی‌های مردم شیراز شاد بودن و خوشگذرانی آنهاست که فارع از دغدغه‌های زندگی بسیار شاد زندگی می‌کنند و بسیار با نشاط هستند.

.....
زبان مردم شیراز، لهجه‌ای جذاب و دوست‌داشتنی

.....
زبان مردم شیراز فارسی است، آن‌ها زبان فارسی را با لهجه دلنشین شیرازی صحبت می‌کنند. جالب است بدانید لهجه شیرازی ۲۳ همخوان دارد و طبق تحقیقات میزان آشنایی شیرازیان با سین باالا از این لهجه بیشتر است. البته ظهور حافظ و سعدی و تاثیر آن‌ها در افول گویش پیشین مردم و پیدایش فارسی نو در زبان مردم شیراز را نیز نمی‌توان نادیده گرفت.

.....
لباس محلی شیراز اگرچه امروزه با صنعتی شدن زندگی، امروزه

.....
همچنین مقالاتی که در نشریات گوناگون به چاپ می‌رساند، نشانگر روحی «پژوهشگران» او بود.

.....
مرحوم مظفریان در سرودن شعر نیز دستی توانا داشت و اشعار پرشور و سراسر احساسش همواره زینت‌بخش بعضی صفحات نشریات او بود.

.....
او چند صیاح آخر عمر گران‌سنگ خود را به جمع‌آوری اشعارش پرداخت که البته این کار چندان به طول نیچامید و پیش از پایان آن، آهنگ کوچ را آغاز کرد.

.....
آخرین کتابی که در واپسین روزهای عمرش (آذرماه ۱۳۸۵) مطالعه می‌کرد، «فریاد جرس» نام داشت، گویی که جرس در گوشش به بستن محمل زندگی ندا داده بود و چه باشکوه زندگی را ترک گفت و ما را در پیچ و خم‌های زندگی رها کرد.

.....
و هیچ فکر نکرد که ما میان پریشانی تلفظ درها برای خوردن یک سبب چقدر تنها ماندیم.

.....
فرزانه مظفریان

.....
حیدر رستمی
کارشناس ارشد اقتصاد نظری

.....
چهارشنبه

.....
چهارشنبه

.....
چهارشنبه

.....
چهارشنبه

.....
چهارشنبه

.....
چهارشنبه

.....
چهارشنبه

.....
چهارشنبه

.....
چهارشنبه

.....
چهارشنبه

.....
چهارشنبه

.....
چهارشنبه

.....
چهارشنبه

.....
چهارشنبه

.....
چهارشنبه

.....
چهارشنبه

.....
چهارشنبه

.....
کازرون بود. عشقی بی‌یکران که او را به تألیف کتاب «کازرون در آیین فرهنگ ایران» (سال ۱۳۷۳) کشاند.

.....
چنان که خود می‌گفت یادداشت‌های این کتاب را همچنان که دیگران برگه‌های اسکناس را حفظ می‌کنند، از سال‌های دور گردآوری کرده بود. یادداشت‌هایی که اولین بخش آن در سالنامه نوردانش (سال ۱۳۴۴) منتشر شد.

.....
او در این کتاب، کازرون را «مروریدی عشق به خواندن و نوشتن همواره او را سرشار از زندگی و روشنی می‌ساخت و آموخته هایش را چه زیبا و توانا انتقال می‌داد. کلامی بود که از دل برمی‌آمد و بی‌گمان چه زیبا در محمل دل می‌نشست. او به مدت نیم قرن فرزندان سرزمینش را هنر زندگی آموخت و تاکستان حیات را آبیاری کرد و درختان بارور و سربلندی را در باغ زیبایی زندگی برافراشت. عشق به آموختن برجسته‌ترین ویژگی او بود. عاشقانه می‌خواند و می‌آموخت و مشتاقانه آموزش می‌داد و کرسی تعلیم را کوثر عشق می‌دانست. ادب درس و ادب نفس را به زیبایی تفکیک می‌کرد و ادب نفس را با تأکید فراوان برتری می‌داد و همین باور بود که او را به فروتنی خود داده بود. شاخ پر میوه‌ای بود که سر بر زمین نهاده بود.

.....
او فضای آموزشی کلاس را مقدس می‌داشت و همواره آموزش بر مبنای دانسته‌های مخاطبین را اصل و اساس کار خود قرار می‌داد. در واقع او به مخاطبین خود از ایمان و دل‌بستگی هایش پرورش می‌داد و مخملی از اندیشه در ذهنشان می‌گسترده.

.....
از دیگر ویژگی‌هایش عشق به موطن خود،

.....
رئیس سازمان برنامه و بودجه اعلام کرده: بودجه سال ۱۴۰۱ بدون کسری تنظیم و آماده ارائه به مجلس شورای اسلامی است.

.....
مسعود میرکاظمی در همایش لایحه بودجه ۱۴۰۱ گفت: سیاست قطعی دولت اصلاح ساختار بودجه بر اساس دستورات مقام معظم رهبری، اسناد بالادستی و تمرکززدایی است.

.....
با این سیاست، اختیارات استانداران به ویژه در منابع مالی رشد قابل ملاحظه‌ای خواهد داشت.

.....
وی اضافه کرد: بودجه سال بعد، بر اساس منابع پایدار و بدون کسری بسته شده و مجلس هم از این سیاست حمایت می‌کند.

.....
تحلیل خبر

.....
سند بودجه به عنوان مجوز فعالیت‌های دولت، یک سند رسمی است که در آن دولت برای اداره کشور، دخل و خرج یک سال را بر پایه اولویت‌ها و نیازسنجی‌ها تنظیم و به مجلس نمایندگان ملت پیشنهاد می‌کند. مجلس در کمیسیون‌های تخصصی، ردیف‌های درآمدی و هزینه‌ای بودجه را زیر تیغ کارشناسی، بررسی و پس از اعمال اصلاحات و تغییرات لازم، آن را تصویب و برای اجرا به دولت ابلاغ می‌کند.

.....
اکنون رئیس سازمان برنامه و بودجه اعلام کرده دولت با رویکردی متفاوت با گذشته، بودجه سال ۱۴۰۱ را بدون کسری بسته است.

.....
اکنون این پرسش مطرح است که آیا منطقاً این امکان وجود دارد که هنگام نوشتن لایحه بودجه، درباره آینده آن سخن گفت و کسری یا مازاد آن را پیش‌بینی کرد؟

.....
همه دولت‌ها و حتی شرکت‌ها بر روی کاغذ، بودجه خود را از نظر دخل و خرج تراز کرده و بدون کسری می‌بندند. ولی در مرحله عمل معلوم نیست بودجه با چه سرنوشتی مواجه شود.

.....
سند بودجه دو بخش دارد: ۱-ردیف‌های درآمدی ۲-ردیف‌های هزینه‌ای

.....
بخش هزینه‌ها شامل پیش‌بینی‌های دولت برای پرداخت‌ها است؛ بخشی از این پرداخت‌ها شامل هزینه‌های جاری مانند حقوق و دستمزد و ...است که اجتناب‌ناپذیرند و بخشی دیگر به هزینه‌های عمرانی و تکمیل زیرساخت‌ها و سایر تعهدات مالی دولت مربوط است که پرداخت کامل آن، به تحقق برنامه‌های دولت بستگی دارد.

.....
تحقق کامل درآمدهای پیش‌بینی شده در سند بودجه تا حدود زیادی به آینده و حوادثی بستگی دارد که در طول سال اتفاق می‌افتد.

.....
حتی در اقتصادهای با ثبات، هنگام بستن سند بودجه، نمی‌توان به عدم کسری آن در

.....
رئیس سازمان برنامه و بودجه اعلام کرده: بودجه سال ۱۴۰۱ بدون کسری تنظیم و آماده ارائه به مجلس شورای اسلامی است.

.....
مسعود میرکاظمی در همایش لایحه بودجه ۱۴۰۱ گفت: سیاست قطعی دولت اصلاح ساختار بودجه بر اساس دستورات مقام معظم رهبری، اسناد بالادستی و تمرکززدایی است.

.....
با این سیاست، اختیارات استانداران به ویژه در منابع مالی رشد قابل ملاحظه‌ای خواهد داشت.

.....
وی اضافه کرد: بودجه سال بعد، بر اساس منابع پایدار و بدون کسری بسته شده و مجلس هم از این سیاست حمایت می‌کند.

.....
تحلیل خبر

.....
سند بودجه به عنوان مجوز فعالیت‌های دولت، یک سند رسمی است که در آن دولت برای اداره کشور، دخل و خرج یک سال را بر پایه اولویت‌ها و نیازسنجی‌ها تنظیم و به مجلس نمایندگان ملت پیشنهاد می‌کند. مجلس در کمیسیون‌های تخصصی، ردیف‌های درآمدی و هزینه‌ای بودجه را زیر تیغ کارشناسی، بررسی و پس از اعمال اصلاحات و تغییرات لازم، آن را تصویب و برای اجرا به دولت ابلاغ می‌کند.

.....
اکنون رئیس سازمان برنامه و بودجه اعلام کرده دولت با رویکردی متفاوت با گذشته، بودجه سال ۱۴۰۱ را بدون کسری بسته است.

.....
اکنون این پرسش مطرح است که آیا منطقاً این امکان وجود دارد که هنگام نوشتن لایحه بودجه، درباره آینده آن سخن گفت و کسری یا مازاد آن را پیش‌بینی کرد؟

.....
همه دولت‌ها و حتی شرکت‌ها بر روی کاغذ، بودجه خود را از نظر دخل و خرج تراز کرده و بدون کسری می‌بندند. ولی در مرحله عمل معلوم نیست بودجه با چه سرنوشتی مواجه شود.

.....
سند بودجه دو بخش دارد: ۱-ردیف‌های درآمدی ۲-ردیف‌های هزینه‌ای

.....
بخش هزینه‌ها شامل پیش‌بینی‌های دولت برای پرداخت‌ها است؛ بخشی از این پرداخت‌ها شامل هزینه‌های جاری مانند حقوق و دستمزد و ...است که اجتناب‌ناپذیرند و بخشی دیگر به هزینه‌های عمرانی و تکمیل زیرساخت‌ها و سایر تعهدات مالی دولت مربوط است که پرداخت کامل آن، به تحقق برنامه‌های دولت بستگی دارد.

.....
تحقق کامل درآمدهای پیش‌بینی شده در سند بودجه تا حدود زیادی به آینده و حوادثی بستگی دارد که در طول سال اتفاق می‌افتد.

.....
حتی در اقتصادهای با ثبات، هنگام بستن سند بودجه، نمی‌توان به عدم کسری آن در